

Okuyucu Mektupları / *Reader Letters*

ISSI 2015 Üzerine Kısa Bir Değerlendirme

A Brief Evaluation on ISSI 2015

Umut Al*

Öz

Bu yazının amacı 29 Haziran - 4 Temmuz 2015 tarihleri arasında Boğaziçi Üniversitesi'nde düzenlenen 15. Uluslararası Bilimetre ve Enformetre Derneği Konferansı (ISSI 2015) hakkında bilgi vermek ve kısa bir şekilde etkinliği değerlendirmektir. Söz konusu toplantıda katılımcı sayısı 300'ün üzerindedir ve geniş bir katılımcı kitlesinin toplantıya ilgi göstermiş olması sevindiricidir. Toplantıya gönderilen tam bildiri ve devam eden araştırmaların (research in progress) %54'ü kabul edilmiştir. Posterler ve kısa sunumlar için kabul oranı ise %66'dır. Toplantıya katkı yapan araştırmacıların ülkeleri incelendiğinde, en fazla katkının Çin Halk Cumhuriyeti, Amerika Birleşik Devletleri, Kanada, İspanya ve Hollanda'dan geldiği görülmektedir. Toplantıda sunulan bildiriler arasından seçilenler ISSI 2015 özel sayısı olarak Scientometrics adlı dergide yayımlanacaktır. Uluslararası Bilimetre ve Enformetre Derneği Konferansı'nın bir sonraki ayağı 2017 yılında Çin Halk Cumhuriyeti'nin Wuhan şehrinde gerçekleştirilecektir.

Anahtar Sözcükler: Bilimetre; ISSI; Uluslararası Bilimetre ve Enformetre Derneği Konferansı.

Abstract

The purpose of this paper is to briefly evaluate and to give some information about the 15th International Society of Scientometrics and Informetrics (ISSI 2015), which was held in Boğaziçi University on June 29 - July 4, 2015. ISSI 2015 hosted more than 300 participants and it is pleasing that large number of audiences have shown interest in the Conference. 54% of the full papers and research in progress papers and 66% of the posters and ignite talks were accepted to be presented in the Conference. When the countries of the researchers that were contributed to the Conference were examined, it was realized that people from Republic of China, The United States of America, Canada, Spain and The Netherlands were in the top of the list in terms of the number of contributions. Selected papers will be published in Scientometrics which is an ISSI 2015 special issue. The next International Society of Scientometrics and Informetrics Conference will be held in Wuhan, People's Republic of China, in 2017.

Keywords: Scientometrics; ISSI; International Society of Scientometrics and Informetrics Conference.

* Doç. Dr., Hacettepe Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü, e-posta: umutal@hacettepe.edu.tr

Assoc. Prof. Dr. Hacettepe University Department of Information Management.

Geliş Tarihi – Received: 26.10.2015

Kabul Tarihi – Accepted: 28.11.2015

Giriş

Kısa adı ISSI olan Uluslararası Bilimetre ve Enformetre Derneği 1993 yılında kurulmasına karşın söz konusu yapının oluşmasına zemin hazırlayan konferans dizisinin ilki 1987 yılında Belçika’da gerçekleştirilmiştir. 2015 yılında 15.si gerçekleştirilen toplantı dizisi iki yılda bir yapılmaktadır ve uluslararası niteliğe sahiptir. Günümüze kadar sırasıyla Belçika, Kanada, Hindistan, Almanya, Amerika Birleşik Devletleri, İsrail, Meksika, Avustralya, Çin Halk Cumhuriyeti, İsveç, İspanya, Brezilya, Güney Afrika ve Avusturya toplantıya ev sahipliği yapmıştır. 2013 yılında Avusturya’da gerçekleştirilen toplantıda bir sonraki ISSI’nin düzenleyicisinin Türkiye olacağı bilgisi kamuoyu ile paylaşılmıştır.

Boğaziçi Üniversitesi, Hacettepe Üniversitesi ve TÜBİTAK-ULAKBİM tarafından birlikte düzenlenen ISSI 2015 (The 15th International Society of Scientometrics and Informetrics Conference) 29 Haziran - 4 Temmuz 2015 tarihleri arasında Boğaziçi Üniversitesi’nin Bebek’te bulunan Güney Yerleşkesinde yapılmıştır.¹ Bu yazıda söz konusu etkinlik kısaca değerlendirilmektedir.

Konferans Hazırlıkları ve Konferans

Sempozyum öncesi hazırlıklar bir yılı aşkın sürede gerçekleştirilmiş ve bu süreçte organizasyon ve program komitelerinin belirlenmesi, konferans konularının saptanması, hakemlerin davet edilmesi, konferans web sayfasının hazırlanması, toplantı için çağrı metnlerinin oluşturulması, duyuruların yapılması, makale gönderme sisteminin hayata geçirilmesi ve davetli konuşmacıların belirlenmesi gibi bir dizi faaliyet yürütülmüştür.

Teması “bilimetrinin geleceği” olarak belirlenen toplantının konuları arasında atıf analizi, webometri, altmetri, sıralama sistemleri, bilim politikası ve araştırma değerlendirme gibi birçok alt konu yer almıştır. Dört günü bilimsel toplantılar, iki günü sosyal faaliyetler olmak üzere toplamda altı gün süren toplantının açılışında ULAKBİM, Boğaziçi ve Hacettepe Üniversitelerini temsilen kurum yöneticileri kısa birer konuşma yapmışlardır. Farklı kıtalardan 300’ü aşkın kişinin katıldığı toplantı bilimetre araştırma alanının en önemli toplantısı olarak kabul edilmektedir.

Eş zamanlı olarak dört ayrı salonda düzenlenen toplantının ilk günü çalıştaylara ayrılmıştır. İkinci gün ISSI 2015’in resmi açılış günü olarak gerçekleşmiş ve Loet Leydesdorff Triple Helix Modelini temel aldığı açılış konuşmasını (The Triple Helix of Knowledge Production, Wealth Generation, and Normative Control: A Neo-evolutionary Model of Innovation Ecosystems) yapmıştır. Diğer çağrılı konuşmacı olan Kevin Boyack ise “Increasing the Relevance of the ISSI Community in Today’s Changing Scientific Landscape” başlıklı bir sunum gerçekleştirmiştir. Konferansta ayrıca Derek de Solla Price Ödülü² Wolverhampton Üniversitesi’nden Mike Thelwall’a³ verilmiştir. Toplantıda ödülü Mike Thelwall adına alan Kayvan Kousha kısa bir teşekkür konuşması yapmıştır. Diğer prestijli ödül ise alandaki en iyi

¹ Toplantının web sayfasına <http://www.issi2015.org/> adresinden erişim sağlanabilir.

² Ödül ile ilgili ayrıntılı bilgi için bkz. <http://www.issi-society.org/price.html>

³ Mike Thelwall’in çalışmaları için bkz. <http://www.scit.wlv.ac.uk/~cm1993/mycv.html>

doktora çalışmasına verilen “Eugene Garfield Doctoral Dissertation Award” olup, “Academic Careers Systems: The Most Important Factor in Academic Research is not Infrastructure, but People” adlı çalışması ile Cathelijn Waaijer⁴ söz konusu ödüle layık görülmüştür.

Places & Spaces: Mapping Science adlı sergi toplantının ilgi çekici bir diğer aktivitesi olarak çok sayıda katılımcının dikkatini çekmiştir. 10 yıllık bir sürede hazırlanmış 100 bilim haritasından oluşan *Places & Spaces: Mapping Science* adlı sergide yer alan bilim haritaları büyük miktarda verinin görselleştirilmesini sağlayarak verideki grupları, eğilimleri, beklenmeyen durumları gözlemlemeyi sağlamaları açısından son derece önemli çalışmalar olarak katılımcıların dikkatine sunulmuştur. *Places & Spaces: Mapping Science* kapsamında bir yandan veri görselleştirme teknikleri tanıtılırken, diğer yandan eğitimde, bilimde ve pratik konularda bilim haritalarının kullanımları gösterilmiştir. İlgilenen herkese açık ve ücretsiz olan serginin küratörlüğünü yapan Katy Börner *Atlas of Science, Visual Insights* ve *Atlas of Knowledge* gibi kitapların da yazarı olarak dünya çapında üne sahip bir akademisyendir.⁵

Konferans Bildirileri

Geniş bir bilim komitesinin görev yaptığı ISSI 2015’te her bir bildiri en az iki uzman tarafından değerlendirilmiştir. Toplantıya 228 tam bildiri ve devam eden araştırma (*research in progress*) gönderilirken, bu çalışmaların 123’ü kabul edilmiştir. Görüldüğü üzere yaklaşık olarak toplantı için gönderilen her iki çalışmadan sadece biri toplantıda sunulmuştur (kabul oranı %54). Öte yandan toplantıda posterler ve kısa sunumlar da yer almıştır. Posterler ve kısa sunumlar için kabul oranı tam bildiri ve devam eden araştırmadan biraz daha yüksektir. 123 adet poster ve kısa sunumdan 81’i kabul edilmiştir ve kabul oranı %66’dır. Toplantıda ayrıca paneller ve doktora forumu başlıkları altında bilimetri ve enformetrinin farklı konuları tartışılmıştır. Toplantı bildiri kitabı elektronik olarak yayımlanmış ve 1275 sayfalık içeriği ile konunun ilgililerinin dikkatine sunulmuştur.⁶ Bu bildirilerin hangi konular altında olduğuna bildiri kitabında yer aldığı haliyle göz attığımızda, altmetri / webometri (18 çalışma), atıf analizi / ortak atıf analizi (24 çalışma), göstergeler (20 çalışma), bilim politikası ve araştırma değerlendirme (39 çalışma), ülke çalışmaları ve patent analizi (30 çalışma), kuram ve yöntemler (34 çalışma) dergiler, veri tabanları ve elektronik yayınlar / veri tutarlılığı / haritalama ve görselleştirme (36 çalışma) konularının bulunduğu görülmektedir.

Şekil 1’de toplantıya sunulan başlıklardan yola çıkılarak oluşturulmuş kelime bulutuna yer verilmektedir. Kelimelerin geçiş sıklıklarına bakıldığında “research” (52 kez), “analysis” (29 kez) ve “citation” (29 kez) sözcükleri ISSI 2015’te sunulan çalışmaların başlıklarında en fazla yer alan sözcükler olarak karşımıza çıkmaktadır. Şekil 1’de sunulan sözcüklere yönelik olarak kelimeler üzerinde herhangi bir işlem (tekil ve çoğul sözcüklerin birleştirilmesi gibi)

⁴ Cathelijn Waaijer’in çalışmaları için bkz. <http://www.cwts.nl/People/cathelijnwaaijer>

⁵ Katy Börner’in çalışmaları <http://ella.slis.indiana.edu/~katy/> adresinden takip edilebilir.

⁶ İçeriğin tamamına <http://www.issi2015.org/en/Proceedings-of-ISSI-2015.html> adresinden erişilebilir. Kitabın bibliyografik künyesi: Albert Ali Salah, Yaşar Tonta, Alkım Almıla Akdağ Salah, Cassidy Sugimoto & Umut Al (ed.). *Proceedings of ISSI 2015 Istanbul: 15th International Society of Scientometrics and Informetrics Conference, Istanbul, Turkey, 29 June to 4 July, 2015*. İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi, 2015. xiv, 1275 p. (ISBN 978-975-518-381-7).

[illegible]

Tam bildiri, devam eden araştırma ve poster olarak kabul edilen çalışmalara 43 farklı ülkeden araştırmacılar katkıda bulunmuştur. Uluslararası Bilimetre ve Enformetre Derneği Konferansı'na hangi ülke araştırmacılarından katkı geldiği Şekil 2'deki dünya haritası üzerinde gösterilmektedir. Coğrafi açıdan değerlendirildiğinde, toplantıya oldukça geniş bir katılımın olduğunu söylemek olanaklıdır. Yapılan analiz sonucunda 27 çalışmada Çin Halk Cumhuriyeti araştırmacılarının, 25 çalışmada Amerika Birleşik Devletleri araştırmacılarının katkısı olduğu saptanmıştır. Bu ülkeleri sırasıyla Kanada (21 çalışma), İspanya (20 çalışma), Hollanda (19 çalışma), Belçika (18 çalışma), Birleşik Krallık (16 çalışma) ve Almanya (14 çalışma) takip etmektedir. Söz konusu sayılar belirlenirken bir çalışmaya hangi ülkelerden katkıda bulunulduğu dikkate alınmış, aynı ülke araştırmacılarının ortaklaşa olarak hazırladıkları çalışmalar sadece bir kez sayılmıştır. Ev sahibi ülke konumunda olmasına karşın Türkiye'den katılımın oldukça düşük olması (toplam dört çalışma) düşündürücüdür. Son dönemlerde konferans konularıyla ilgili çok sayıda çalışma gerçekleştirilmiş olmasına karşın bu çalışmaları yapan, -dolayısıyla bu konulara ilgi duyan- kişilerin araştırmalarını ISSI'de sunmamış olmaları ve birçoğunun toplantıda katılımcı olarak dahi yer almamış olması çeşitli açılardan sorgulanması gereken bir durumdur.

(Şekil 2): ISSI 2015’te sunulan çalışmaların ülkelere göre dağılımı⁷

Toplantıda sunulan bildiriler arasından seçilenlerin ISSI 2015 özel sayısı olarak *Scientometrics* adlı dergide yayımlanması planlanmaktadır. *Scientometrics* 2014 yılı *Journal Citation Reports* verilerine göre bilginin ve kütüphane bilimi alanında yer alan 85 dergi içerisinde etki faktörü sıralamasına göre 10. sırada yer alan bir dergidir. Daha önce de *Scientometrics* toplantıyla ilgili özel sayı çıkarmıştır. Söz konusu dergi 2014 yılı 101. cilt 2. sayısını Viyana’da düzenlenen 14. Uluslararası Bilimetre ve Enformetri Derneği Konferansı’nda sunulan bildiriler arasından seçilen çalışmalara ayırmıştır.

ISSI 2015’in Ödülleri ve ISSI 2017

ISSI 2015 daha önceki toplantılarda yapılmayan bazı etkinliklerin ilk kez yapıldığı platform olması açısından da ilgi çekmiştir. Bildiri, öğrenci bildirisi ve poster kategorileri için öne çıkan çalışmalar ödüllendirilirken, gelecek yıllarda hakemleri motive etmek adına “en iyi değerlendirici” ödülü de ISSI 2015’e gönderilen çalışmaları değerlendiren dört hakeme (Andrea Scharnhorst, Jacqueline Leta, Thed van Leeuwen ve Alesia Zuccala) verilmiştir. En iyi bildiri ödülleri alan çalışmalar ve bu çalışmaların yazarları aşağıda listelenmektedir.

- Interdisciplinarity and Impact: Distinct Effects of Variety, Balance, and Disparity (Jian Wang, Bart Thijs, Wolfgang Glänzel)
- Research Data Explored: Citations versus Altmetrics (Isabella Peters, Peter Kraker, Elisabeth Lex, Christian Gumpenberger, Juan Gorraiz)
- A Preliminary Study of Technological Evolution: From the Perspective of the USPC Reclassification (Hui-Yun Sung, Chun-Chieh Wang, Mu-Hsuan Huang)

⁷ Ülkeler ve sayılara ait detaylı bilgilere <http://yunus.hacettepe.edu.tr/~umutal/maps/issi.html> adresinden erişilebilir.

En iyi öğrenci bildirisi olarak en az bir yazarı öğrenci olan bildiriler değerlendirilmiş ve yazarları Shiyan Yan ve Carl Lagoze olan “Understanding Relationship Between Scholars’ Breadth of Research and Scientific Impact” başlıklı çalışma bu ödüle layık görülmüştür. En iyi poster ödülün sahibi ise “Tweet or Publish: A Comparison of 395 Professors on Twitter” başlıklı posterini ile Timothy D. Bowman olmuştur.

2015 yılında 15.si yapılan Uluslararası Bilimetre ve Enformetre Derneği Konferansı’nın bir sonraki ayağı 2017 yılında Çin Halk Cumhuriyeti’nin Wuhan şehrinde gerçekleştirilecektir.